

S A D R Ž A J

.....

I INTELEKTUALNI KAPITAL - KONCEPT I DETERMINANTE

1. Intelektualni kapital preduzeća, 4
 - 1.1. Nastanak i razvoj ideje intelektualnog kapitala preduzeća, 4
 - 1.2. Terminološko diferenciranje koncepta i pristupa intelektualnom kapitalu preduzeća, 9
 - 1.3. Definicije intelektualnog kapitala preduzeća, 9
 - 1.4. Diferenciranje koncepta intelektualnog kapitala preduzeća u referentnoj literaturi, 11
 - 1.4.1. Sullivan-ov koncept intelektualnog kapitala, 11
 - 1.4.2. Sveiby-jev koncept intelektualnog kapitala, 12
 - 1.4.3. Koncept intelektualnog kapitala Brooking-ove, 13
 - 1.4.4. Edvinsson-ov koncept intelektualnog kapitala, 14
 - 1.4.5. Klasifikacija intelektualnog kapitala Međunarodne računovodstvene federacije, 15
 - 1.4.6. Steward-ov i Roos-ov koncept intelektualnog kapitala, 16
 - 1.5. Intelektualni kapital kao determinanta vrednosti preduzeća, 17
2. Elementi intelektualnog kapitala preduzeća, 20
 - 2.1. Humani kapital, 21
 - 2.2. Strukturni kapital, 23
 - 2.2.1. Organizacioni kapital, 24
 - 2.2.1.1. Organizaciona struktura i poslovni procesi, 25
 - 2.2.1.2. Menadžment struktura i menadžment filozofija, 25
 - 2.2.1.3. Organizaciona kultura, 26
 - 2.2.1.4. Informacioni sistemi, 28
 - 2.2.1.5. Informaciona kultura, 29
 - 2.2.1.6. Identitet, 29
 - 2.2.2. Intelektualna svojina, 30
 - 2.2.2.1. Patent, 33
 - 2.2.2.2. Poslovna tajna (know-how), 34
 - 2.2.2.3. Autorsko pravo, 34
 - 2.2.2.4. Znakovi razlikovanja, 35
 - 2.2.2.5. Industrijski dizajn, 35
 - 2.3. Relacioni kapital, 36
 - 2.3.1. Odnosi sa potrošačima, 37

- 2.3.2. Odnosi sa kanalima prodaje, 40
- 2.3.3. Odnosi sa dobavljačima, 41
- 2.3.4. Odnosi sa stratejskim partnerima, 42
- 2.3.5. Odnosi sa zajednicom, 42
- 2.3.6. Imidž, 43
- 2.3.7. Reputacija, 44
- 2.4. Značaj pojedinih elemenata intelektualnog kapitala preduzeća za poboljšanje njegovih performansi, 47
- 2.5. Koncept performansi intelektualnog kapitala preduzeća, 49
- 3. Izvori intelektualnog kapitala preduzeća, 51
 - 3.1. Interni izvori intelektualnog kapitala, 51
 - 3.2. Eksterni izvori intelektualnog kapitala, 52
 - 3.2.1. Dobijanje licence, 53
 - 3.2.2. Dobijanje franšize, 55
 - 3.2.3. Akvizicije i merđžeri, 57
 - 3.3. Kooperativne forme kao izvori intelektualnog kapitala, 57
- 4. Sistem za upravljanje intelektualnim kapitalom, 60
 - 4.1. Upravljanje intelektualnim kapitalom – stratejski aspekt, 64
 - 4.1.1. Planiranje performansi intelektualnog kapitala – strategija intelektualnog kapitala i njeno prevođenje u operativne akcije, 66
 - 4.1.2. Merenje performansi intelektualnog kapitala, 67
 - 4.1.2.1. Konceptualni okvir merila performansi intelektualnog kapitala, 70
 - 4.1.2.2. Agregatno merilo intelektualnog kapitala, 70
 - 4.1.2.3. Parcijalna merila pojedinih elemenata intelektualnog kapitala, 75
 - 4.1.2.4. Merenje performansi humanog kapitala, 76
 - 4.1.2.5. Merenje performansi strukturnog i relacionog kapitala, 79
 - 4.1.2.6. Merenje efikasnosti ukupnog intelektualnog kapitala, 83
 - 4.1.2.7. Izbor merila i razvijanje sistema merila za kontrolu performansi intelektualnog kapitala u preduzeću, 83
 - 4.1.2.8. Različite metodologije i pristupi u merenju intelektualnog kapitala preduzeća u referentnoj literaturi, 86
 - 4.1.3. Izveštavanje o performansama intelektualnog kapitala, 88
 - 4.1.3.1. Balanced Scorecard i izveštavanje o intelektualnom kapitalu, 90
 - 4.1.3.2. Monitor intelektualnog kapitala i izveštavanje o intelektualnom kapitalu, 91
 - 4.1.3.3. Scandia Navigator i izveštavanje o intelektualnom

- kapitalu, 92
- 4.1.3.4. Preporuke za izveštavanje o intelektualnom kapitalu
Danskog istraživačkog projekta, 92
- 4.2. Merenje i izveštavanje o intelektualnom kapitalu u funkciji kvalitetnijeg
kvantificiranja efikasnosti upotrebe ukupnog kapitala preduzeća, 94

II

FAZE UPRAVLJANJA INTELAKTUALNIM KAPITALOM PREDUZEĆA

1. Upravljanje znanjem, 100
 - 1.1. Vrste znanja u preduzeću, 101
 - 1.2. Proces konverzije znanja u preduzeću, 103
 - 1.3. Efektivnost i efikasnost znanja, 105
 - 1.4. Strategijsko i operativno upravljanje znanjem, 106
 - 1.5. Elementi upravljanja znanjem, 107
 - 1.6. Efektivnost i efikasnost upravljanja znanjem, 110
 - 1.7. Razvoj sposobnosti za upotrebu znanja, 111
 - 1.8. Definisane vizije zasnovane na znanju i razvoj kulture znanja, 114
 - 1.9. Analiza resursa znanja – preduslov efektivnog i efikasnog
upravljanja znanjem, 116
 - 1.10. Definisane strategije za upravljanje znanjem, 119
 - 1.11. Uticaj upravljanja znanjem na inovativnost i konkurentnost
preduzeća, 122
 - 1.11.1. Upravljanje znanjem kao faktor kreiranja inovacije, 124
 - 1.11.2. Funkcije upravljanja znanjem u razvoju inovacione sposobnosti
preduzeća, 125
 - 1.11.3. Značaj upravljanja znanjem za inovacionu sposobnost
preduzeća, 127
2. Upravljanje inovacijama, 129
 - 2.1. Inovacije – vrste i karakteristike, 130
 - 2.2. Pokretači inovacija, 134
 - 2.3. Kreativnost i implementacija ideja – preduslovi ostvarivanja inovacija, 136
 - 2.4. Modeli nastanka inovacije, 137
 - 2.5. Razvijanje inovativne kulture u preduzeću, 140
 - 2.6. Merenje inovacionog kapitala preduzeća, 142
 - 2.7. Strategijsko upravljanje inovacijama - strategije inovacija i konkurentsko
pozicioniranje preduzeća, 145
 - 2.7.1. Generičke strategije inovacija 146
 - 2.7.2. Diferenciranje inovacionih strategija s obzirom na način izlaska na
tržište – interne i eksterne strategije, 148

- 2.8. Upravljanje porfoliom inovacija i smanjenje rizika njihove realizacije, 151
- 2.9. Uticaj karakteristika inovacije proizvoda na konkurentski položaj preduzeća, 153
- 2.10. Inovacioni proces – razvoj i uvođenje novog proizvoda, 154
- 2.11. Determinante uspeha inovacione aktivnosti i efikasnost novog proizvoda, 157
- 2.12. Relevantni aspekti operacionalizovanja inovacionog procesa, 158
 - 2.12.1. Nužnost promene organizacione kulture za uspeh projekta razvoja novog proizvoda, 159
 - 2.12.2. Strukturne promene i promene u inovacionoj praksi preduzeća, 160
 - 2.12.3. Uloga centralne jedinice za razvoj novog proizvoda u inovacionom procesu, 160
 - 2.12.4. Međufunkcionalni timovi i centri kompetentnosti u inovacionom procesu, 162
- 3. Upravljanje intelektualnom svojinom, 165
 - 3.1. Koncept upravljanja intelektualnom svojinom, 167
 - 3.2. Proces upravljanja intelektualnom svojinom, 169
 - 3.2.1. Strategijski procesi upravljanja intelektualnom svojinom, 172
 - 3.2.2. Operativni procesi upravljanja intelektualnom svojinom, 175
 - 3.3. Upravljanje dizajnom, 176
 - 3.3.1. Poslovni aspekti upravljanja dizajnom, 177
 - 3.3.2. Pravni aspekti upravljanja dizajnom, 179
 - 3.4. Upravljanje patentima, 184
 - 3.4.1. Poslovni aspekti upravljanja patentima, 184
 - 3.4.2. Pravni aspekti upravljanja patentima, 191
 - 3.5. Upravljanje znakovima razlikovanja – poslovni i pravni aspekti, 195
 - 3.6. Upravljanje autorskim pravom – poslovni i pravni aspekti, 200
 - 3.7. Upravljanje poslovnom tajnom – poslovni i pravni aspekti, 203
 - 3.8. Strategije za upravljanje intelektualnom svojinom, 206
 - 3.8.1. Strategije komercijalizacije intelektualne svojine, 213
 - 3.8.2. Konkurentske strategije intelektualne svojine, 215
 - 3.8.2.1. Konkurentske strategije patenata, 215
 - 3.8.2.2. Konkurentske strategije znaka razlikovanja, 217
 - 3.8.2.3. Konkurentske strategije autorskih prava, 218
 - 3.9. Relevantni aspekti operacionalizovanja procesa intelektualnom svojinom, 219
 - 3.9.1. Formiranje organizacione jedinice za upravljanje intelektualnom svojinom, 219

- 3.9.2. Formiranje međufunkcionalnih timova za implementaciju strategije intelektualne svojine, 221
- 3.9.3. Edukacija zaposlenih o značaju intelektualne svojine kao resursa preduzeća i uključivanje zaposlenih u proces upravljanja intelektualnom svojinom, 221
- 3.9.4. Procena vrednosti intelektualne svojine, 225

◆ **LITERATURA, 233**